
Ersta Möjlighet Skyddadat boende

En del av Ersta Diakoni sedan 2019

Skyddsklass 3

- Avtal med vaktbolag.
- Larm
- Upparbetad kontakt med polis
- Hemlig adress
- Säkerhetsplanering
- Kamera
- Säkerhetsdörrar

Matchning – Inför placering

● Rätt målgrupp ?

● Säkert område ?

● **Digital säkerhet !**

Digitaliseringen skapar nya arenor och metoder för individers våldsutövning, och gör det möjligt för förövare att väva in digital teknik i sitt våldsmönster. Genom onlinekonton, molntjänster, appar och sociala medier på en telefon eller dator går det att, utan särskilda tekniska kunskaper, spåra, övervaka och kontrollera andra personer. Kunskap och verktyg som berör och hanterar dessa risker är därmed avgörande i arbetet med skydd av våldsutsatta kvinnor.

Vid ankomst

- Trivselkontrakt skrivs under av kvinnan
- Säker uppstart av media
- Visar runt i lokalerna
- Informera kvinnorna om

Hemlig adress och telefonnummer
Boendes behov av skydd
Tystnadsplikt
Personal dygnet runt
Anmälningssplikt om barn far illa
Journalföring

Efter ankomst

Dag 1-2

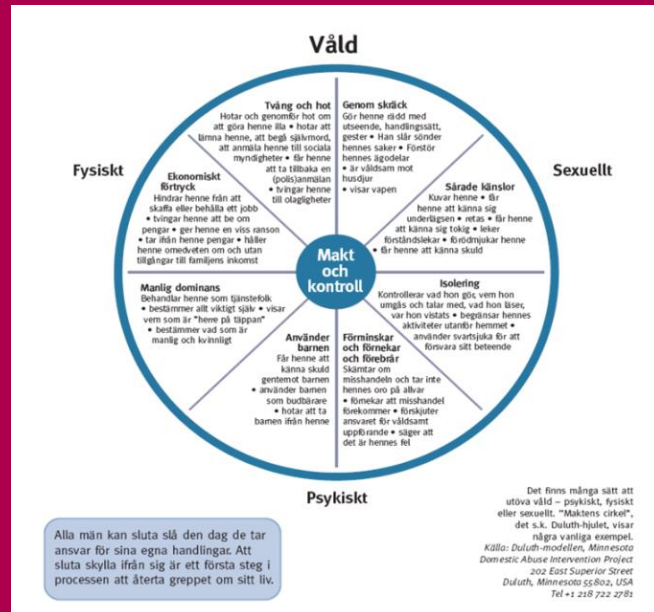
- Kontaktperson
- Ankomstsamtal
- Säkerhetsplanering
- Riskbedömning och handlingsplan
- Kartläggning av stödbehov och handlingsplan
- Kartlägga våldet med relevant bedömningsformulär (tex FREDA)

Inom 2 veckor

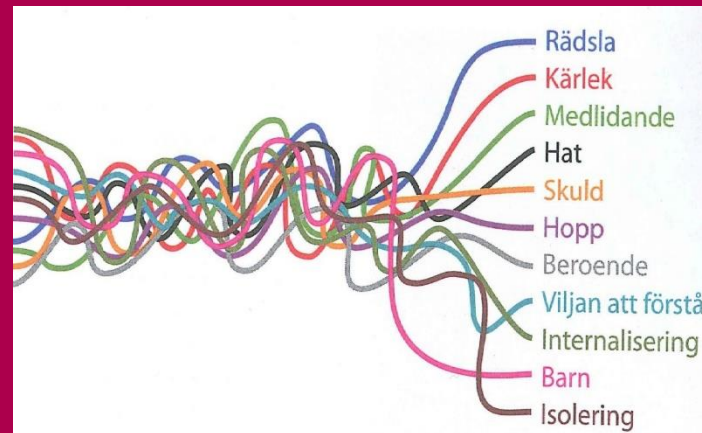
- Sekretessmarkering via Skatteverket
- Genomförandeplan

Samtalsmetoder och samtalsverktyg

Makt- och kontrollhjulet Skapar en bild av våldet

Traumatiska bandet

Illustrera hur svårt det kan vara att lämna en relation där våld förekommer och varför det kan vara en process som tar lång tid. Det kan också bidra med en förklaring till varför många kvinnor "går tillbaka" till mannen som utsatt henne för våld, ofta flera gånger innan ett slutligt uppbrott sker.

Uppbrottsprocessen

Kartlägga vilka praktiska hinder som kan finnas för ett uppbrott.

Livslinje

Skapar en bild av vad kvinnan levt för liv och vilka viktiga händelser som påverkat henne.

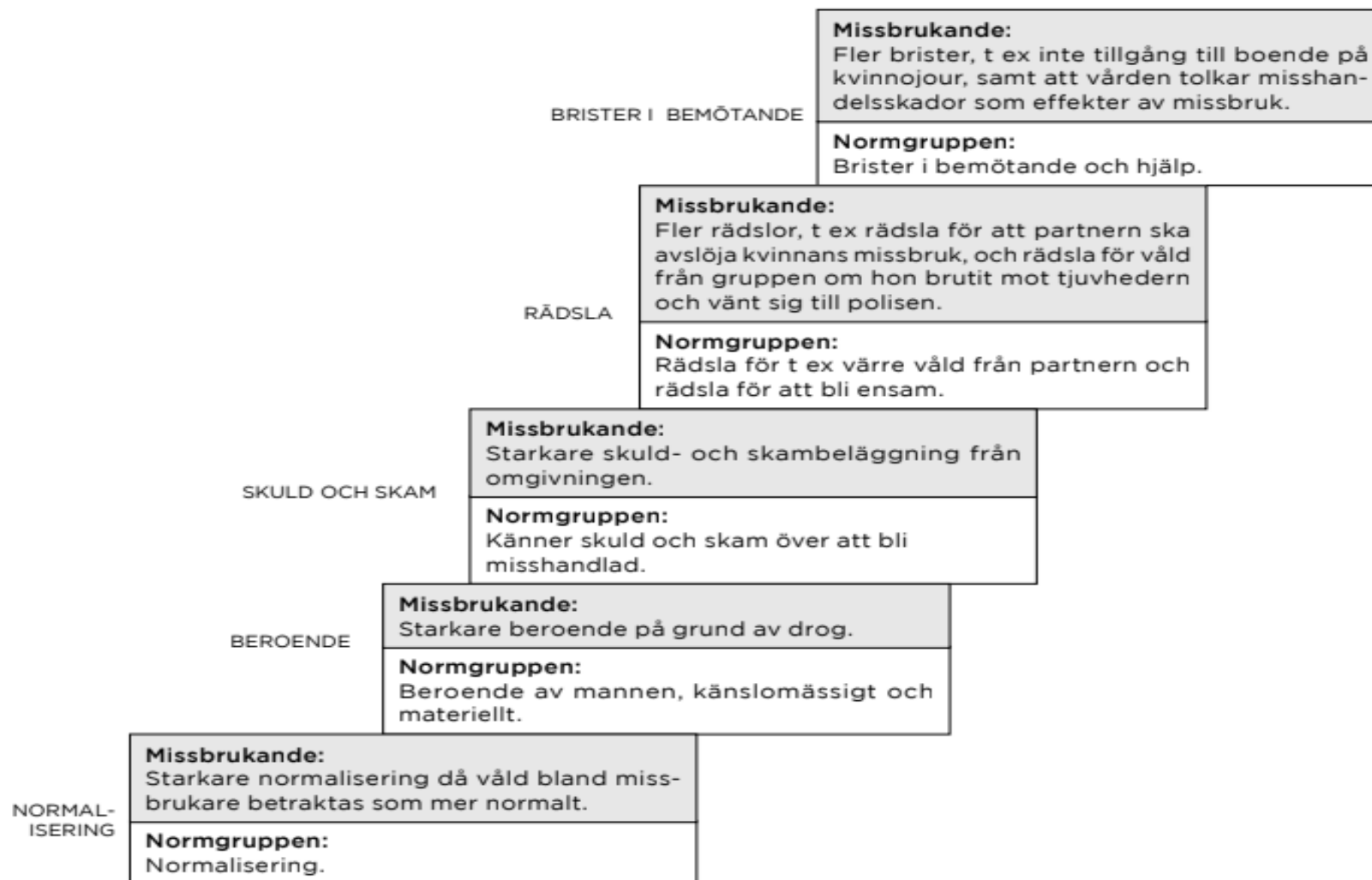
Stöd under placering

- Kontakt med Vårdcentral för **sjukskrivning**.
- Kontakt med Försäkringskassan avseende **sjukpenning** **alt annan ersättning**.
- Kontakt med Ekonomiskt bistånd avseende ansökan om **försörjningsstöd**.
- Kontakt med första linjen psykiatri alternativt psykiatrin pga av **psykisk ohälsa**.
- Kontakt med Beroendemottagning pga av **beroende problematik**.
- Kontakt med jurist inför **bodelning** och /eller inför ansökan om **enskild vårdnad** via Tingsrätten.
- Stöd och info inför **polisförhör** samt vid **rättegång** - Har alltid rätt till målsägandebiträde (gratis).
- Stöd och info avseende ansökan om **insatser i annan kommun** i enlighet med 2:8 SoL.

Målgruppen kvinnor i missbruk och våld

- Heterogen grupp
- Ej ovanligt med flera våldsutövare
- Höga poäng i våldsscreening
- Ofta stökig bakgrund – för den grupp som har högre grad av utanförskap
- Utsatt i högre utsträckning än andra
- Har ej resurser för att förändra sin situation eller få stöd från samhället.

Uppbrottstrappan för kvinnor med missbruk

Kort om PTSD

Den som har varit med om våldsamma, livshotande eller skrämmande händelser kan må dåligt psykiskt och fysiskt. För en del försvinner besvären så småningom av sig själv men för andra blir besvären kvar och påverkar hur det går i vardagen.

De kan då ha fått PTSD. Det kan till exempel innebära att det känns jobbigt att göra saker som påminner om händelsen eller att ingenting känns roligt längre.

- Påträngande symtom - minnesbilder, mardrömmar, flashbacks.
- Undvikande – undviker det som påminner om händelse, situationer, platser, personer, tankar, minne, sinnesintryck
- Negativa förändringar kognitivt och i sinnesstämning - depression, självanklagelser eller känsla av skam/skuld.
- Överspändhet - lättskrämdhet, lättretlig, koncentrationssvårigheter, självdestruktivt beteende
- Kroppsliga symtom – Smärtproblematik, panikångest, hjärtklappning (söker till andra instanser - akuten, VC mm)

Mer skadande om våldsutövaren är en närstående och sker på plats som ska vara trygga (ex hemmet)

Beroende och PTSD

- Vanligt med samsjuklighet beroendesjukdom och PTSD vid beroendeproblematik
- Hälften av dem som söker behandling för en beroendesjukdom har PTSD i någon form (Källa: *Persson, Anna & Magnusson, Åsa* - Rosenlundsmottagning)
- Människor som har både PTSD och beroendesjukdom har en svårare PTSD, sämre fysisk och psykisk hälsa, större funktionsnedsättning av traumat. De återfaller oftare i missbruk och tenderar att ha sämre effekt av behandlingen än personer utan samma samsjuklighet
- Ökade PTSD-symptom har kopplats till ökat substansbruk och minskade PTSD-symptom till minskat substansbruk

Traumamedveten omsorg/omvårdnad

Vi strävar efter att etablera en upplevelse av fysisk och psykisk säkerhet hos klienten, bygga tillit och betona klientens valmöjligheter och delaktighet i omvårdnadsinsatser

- Stabilisering
- Trygghet
- Hantera stress/rädsla
- Lugn och ro
- Regelbundenhet – sömn/mat/läkemedel
- (Tid)

Källa: SBU

Viktigt i bemötande och i dialogen

- Möte med alla parter, involvera kvinnan i planen
- Fokusera inte på missbruket och fastna inte i att bevisa missbruk
- Säkerheten går först
- Gå varsamt fram - Var ärlig och autentisk - Lova inte för mycket
- Professionalisera våldet
- Tänk process!
- Påbörja nästa steg tidigt!

Glöm inte att motivation är en färskvara

Jämlik vård för utsatta/hemlösa kvinnor

Samskapande forskning (WAB – women advisory board)

Syftet med forskningen är:

- Förhindra stigma och diskriminering inom hälso- och sjukvård.
- Öka tillgången till hälso-och sjukvård för kvinnor i hemlöshet genom digitalisering.
- Öka kunskapen om genusspecifika skillnader

Projektets hemsida:

[Jämlik vård för kvinnor i hemlöshet - Marie Cederschiöld högskola \(mchs.se\)](http://mchs.se)

8 debattartiklar

Kvinnorna har initierat och skrivit 8 debattartiklar varav 7 är publicerade (ytterligare en inskickad förra veckan):

- ["Vilket stöd våldsutsatta kan få blir ett lotteri" - Dagens Samhälle \(dagenssamhalle.se\),2023](#)
- ["Stabil vardag måste ses som en del av behandlingen" - Dagens Medicin 2022](#)
- ["Ge alla med skyddad identitet tillgång till vård" - DN.se 2022](#)
- [Forskare varnar för bristande vård vid skyddad identitet - Dagens Samhälle \(dagenssamhalle.se\) 2021](#)
- ["Dolda kvinnor måste kunna söka den vård de har rätt till" - Dagens Medicin 2021](#)
- [FULLTEXT01.pdf \(diva-portal.org\) 2021\(Låt berörda vara del av forskningen\)](#)
- [Corona-krisen – låt hemlösa bo i de tomma hotellen \(aftenbladet.se\)](#)
- Här kommer nu en artikel, en livsberättelse från en kvinna som tillbringade lång tid på Möjlighet och har varit med i vårt projekt från start: <http://doi.org/10.1111/jpm.13022> 2024

Artikeln i DN ovan väckte uppmärksamhet: chefen för det upphandlade journalsystemet i Region Stockholm kontakta oss och ville ha förslag från kvinnorna om vad dom kunde göra för att göra systemet mer säkert för kvinnor med skyddad identitet i väntan på nationella riktlinjer (som ännu inte kommit...). Kvinnorna jobbade med detta och gav också förslag.

Forskning

Kvinnorna har varit med och analyserat intervjudata och skrivit diskussioner i 4 publicerade vetenskapliga artiklar.

[Voices of women in homelessness during the outbreak of the COVID-19 pandemic: a co-created qualitative study | BMC Women's Health | Full Text \(biomedcentral.com\)](#) (valt metod, analyserat data och skrivit discussion) 2023

[The relationship between attitudes to homelessness and perceptions of caring behaviours: a cross-sectional study among women experiencing homelessness, nurses and nursing students | BMC Women's Health | Full Text \(biomedcentral.com\)](#) (skrivit discussion) 2022

[Reflections on health among women in homelessness: A qualitative study - Kneck - 2022 - Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing - Wiley Online Library](#) (analyserat data) 2022

["Stripped of dignity" - Women in homelessness and their perspectives of healthcare services : A qualitative study \(diva-portal.org\)](#) (analyserat data) 2021

Insändare från en kvinna på Möjlighet

En insändare från kvinna i forskningsgruppen publicerades i Blåljus (En nättidning som belyser polisens vardag)

Att alltid visa respekt, vänlighet och professionalism i mötet med en annan människa kan leda till livsavgörande vägval för de "klienter" (framförallt de allra svagaste) som vi "blåljuspersonal" möter. Detta konstaterar forskargruppen för Jämlik vård för kvinnor i en insändare - som innehåller både "Tack" som "Tips" till till poliser.

[Professorns Tack: Ni är viktiga och ni gör skillnad! | Blåljus \(blaljus.nu\)](https://blaljus.nu)

Egen studie om 2:8 SoL

Kvinnorna har också gjort en egen studie från start, till datainsamling och artikel. Artikeln är inskickad till vetenskaplig tidskrift.

Studien handlar om SoL 2.8 och en enkät skickades ut till landets 290 kommuner. Resultatet visar att lagrummet inte verkar fungera i praktiken, se bifogad presentation.

Genom studien har vi fått kontakt med "Kompotten" ett nätverk av kommuner som arbetar aktivt med att få till en fungerande bostads- och vårdkedja för våldsutsatta kvinnor. Vår tanke är att vi tillsammans kan bilda opinion.

Övrig media

SKRs podd, Näravårdpodden, har uppmärksammat projektet i två program. I den ena deltar två kvinnor från Möjlighet:

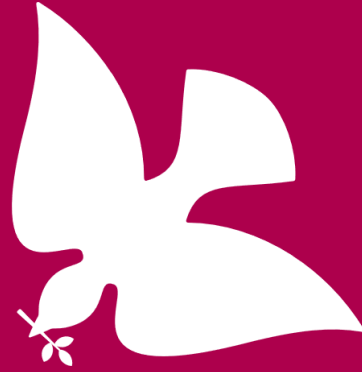
[Näravårdpodden - en podcast från SKR | Utsatta kvinnor, hemlöshet och vikten av att bli lyssnad till! \(transistor.fm\)](#)

Kvinnorna startat ett Instagramkonto som har nästan 800 följare:

[@doldakvinnor](#)

Kvinnorna har gjort en film:

[https://www.instagram.com/reel/CpZ10FhDWWb/?igshid=MTc4MmM1YmI2Ng==](#)

Tack!